

Ingezonden Berichten.

OOGSTBERICHT VOOR BOOMZADEN 1937—'38.

Het oogstbericht voor het seizoen 1937—38 is samengesteld uit de gegevens van 83 formulieren, die door de gewaardeerde medewerking van verschillende lichamen en vele particuliere boschbezitters zijn verkregen.

Aan de oogstverwachting voor de belangrijkste houtsoorten als groveden en eik kan een vrij groote mate van zekerheid worden toegekend. Voor minder algemeen voorkomende houtsoorten is het aantal berichten niet groot genoeg om een betrouwbaar gemiddelde te leveren.

De bewerking van de gegevens is geschied op dezelfde wijze als in voorgaande jaren. De vermoedelijke oogst is door de berichtgevers wederom geschat in procenten van den maximalen oogst.

Boonsoort	Noordbrabant en Limburg	Veluwe zoom	Overige Veluwe	Utrecht	Achterhoek en Zuid Overijssel	Overig deel van Overijssel, Friesland en Drenthe	Duinstreek	Aantal berichten	Gemiddelde voor het land 1937//38.
Groveden 1937/38	53	52	46	44	38	44	38	76	47
1938/39	51	58	47	46	52	48	32	59	48
Oostenr. den 1937/38	55	—	50	—	20	—	21	11	30
1938/39	—	—	40	—	—	—	31	8	33
Corsjc. den 1937/38	40	—	50	—	—	—	24	9	29
1938/39	—	—	40	—	—	—	33	8	32
Bergden 1937/38	30	—	47	—	—	—	41	12	45
1938/39	—	—	55	—	—	—	41	9	44
Zeeden 1937/38	59	—	40	—	—	—	44	25	54
1938/39	58	—	—	—	—	—	43	17	52
Fijnspar	52	32	26	30	45	42	40	49	39
Groene douglas	37	35	16	24	40	37	—	35	26
Zomereik	46	46	33	30	34	38	34	79	40
Amerik. eik	45	44	35	32	35	33	—	58	39
Beuk	38	25	25	26	31	34	20	59	30
Ruwe Berk	53	52	35	45	45	28	40	61	42
Zachte berk	56	50	37	45	37	26	40	48	42
Zwarte els	60	—	50	53	45	50	42	34	52
Witte els	57	—	38	43	30	40	40	30	47

GROVEDEN (*Pinus silvestris* L.).

Op grond van de hoeveelheid éénjarige kegels in den herfst van het jaar 1936 was het deens te verwachten, dat de kegelvoorraad minder groot zou uitvallen dan in het seizoen 1936—'37.

Gemiddeld over het geheele land kan een vrij goede oogst van goede hoedanigheid worden verwacht. Deze minder gunstige verwachting komt ook in de streekgemiddelde tot uiting. Het verschil met de verwachting van het vorige jaar is het kleinst voor het zuiden des lands. Voor Utrecht kan — met uitzondering van enkele plaatsen — een vrij goed zaadjaar tegemoet worden gezien. In de duinstreek en het oosten des lands kan ten hoogste van een matigen en in het noordelijke gedeelte van het land van een matigen tot redelijken oogst gewag worden gemaakt.

De hoedanigheid van het zaad wordt over het algemeen goed geacht. De vooruitzichten voor het seizoen 1938—'39 gaan, blijkens de schattingen van de hoeveelheid éénjarige kegels, niet boven die van dit jaar.

OOSTENRIJKSCHE DEN (*Pinus nigra* Arn. var. *austriaca* Endl.).

Met uitzondering van twee berichten uit Brabant en één bericht van de Veluwe, hebben de gegevens betrekking op de duinstreek. De betrekkelijk warme, vochtige winter en de droge periode in den zomer zijn blijkbaar niet bevorderlijk geweest aan de ontwikkeling van de kegels. De hoeveelheid éénjarige kegels in den herfst van het vorige jaar deed reeds een minder gunstige zaadoogst in 1937 vermoeden; de berichtgevers melden voor de duinstreek thans zelfs een absoluten misoogst.

Het weder was dit jaar evenmin gunstig voor de vruchtzetting. De schatting van de éénjarige kegels geeft voor het seizoen 1938—'39 een ten hoogste matigen oogst aan.

CORSICAANSCH DEN (*Pinus nigra* Arn. var. *corsicana* Loud.).

Evenals voor den Oostenrijkschen den is 1937 voor den Corsicaanschen den een ongunstig zaadjaar. In de duinstreek rekt men op een zeer slechten zaadoogst. De gunstigere verwachtingen voor de Veluwe en Brabant steunen ieder op slechts één bericht.

BERGDEN (*Pinus montana* Mill.).

Hoewel de zaadoogst voor den bergden minder goed is dan in het vorige seizoen, is deze toch aanzienlijk beter dan toen werd verwacht.

Voor het seizoen 1938—'39 luidt de verwachting in het gunstigste geval: een redelijke tot vrij goede oogst.

ZEEDEN (*Pinus maritima* Poir.).

De verwachtingen van den zeeden overtreffen nog de vrij gunstige schattingen der hoeveelheid éénjarige kegels in den vorigen herfst. Vrij zeker kan een goede oogst worden verwacht.

De hoedanigheid van het zaad is goed.

FIJNSPAR (*Picea excelsa* L.k.).

Behalve voor het zuiden des lands en de duinstreek laat de te verwachten hoeveelheid zaad van den fijnspar zich enigszins minder gunstig aanzien dan het vorige jaar. Op de Veluwe en in Utrecht zal de oogst — met uitzondering van enkele plaatsen — vermoedelijk tegenvallen. In het oosten en het noorden van het land en in de duinstreek verwacht men onderscheidenlijk een matigen tot redelijken — en redelijken — in het zuiden van ons land daarentegen een vrij goeden oogst.

Voor het geheele land kan de verwachting als volgt worden samengevat: een vrij goede oogst van naar verhouding goede hoedanigheid.

GROENE DOUGLAS (*Pseudotsuga Douglasii* Carr.).

Ofschoon plaatselijk wel weer eenig zaad zal kunnen worden gewonnen, brengt het seizoen 1937—'38 voor het hoofdgebied, waarin deze houtsoort voorkomt — de Veluwe — evenals het vorige jaar een misoogst.

ZOMEREIK (*Quercus Robur L.*).

De verwachtingen zijn aanzienlijk lager gespannen dan voor de beide voorgaande jaren. Het gunstigst zijn zij voor het zuiden des lands en den Veluwezoom, waar van een redelijk zaadjaar kan worden gesproken. Voor het overige deel van de Veluwe en het noordelijke gedeelte van ons land kan de oogst als matig tot redelijk worden aangeduid. In het oosten des lands en in de duinstreek ziet men een matigen, in Utrecht een matigen tot slechten oogst tegemoet.

Als gemiddelde voor het land kan gelden: een redelijke oogst van goede hoedanigheid.

Plaatselijk zijn de eikels wat klein van stuk. Eveneens wordt vóórtijdig afvallen gemeld, zoodat de oogst nog eenigszins kan tegenvallen.

AMERIKAANSCH EIK (*Quercus rubra L.*).

De verwachtingen komen vrij goed overeen met die voor den zomereik. De streekgemiddelden zijn, met uitzondering van het centrum, het oosten, het noorden en de duinstreek nagenoeg gelijk aan die van het vorige jaar. De gemiddelde verwachting voor het geheele land luidt:

een redelijke oogst van naar verhouding goede hoedanigheid.

Vermelding verdient, dat plaatselijk de eikenboorder optreedt en dat ook de eekhoorns aan den zaadoogst schade toebrengen. Voorts berichten enkele waarnemers, dat de eikels klein van stuk zijn, terwijl voortijdig afvallen wordt gemeld.

BEUK (*Fagus silvatica spec.*).

De oogstverwachting voor de beuk is die van een slecht zaadjaar. Het natte weder tijdens den bloei heeft de vruchtzetting waarschijnlijk benadeeld; overigens geven de weersomstandigheden geen verklaring voor de groote individueele verschillen in de zaaddracht.

Hoewel de verwachtingen algemeen zeer laag gestemd zijn, komen in Brabant en Limburg toch enkele plaatsen voor, waar een vrij goede en zelfs goede oogst tegemoet wordt gezien. Plaatselijk is daar veel loos zaad.

RUWE BERK. (*Betula pendula Roth.*).

Voor het zuiden des lands, alsmede de Veluwezoom, duiden de berichten op een vrij goeden oogst. Voor Utrecht, het oosten des lands en de duinstreek wordt een matige- en voor het noordelijke gedeelte van het land een slechte oogst in het voorzicht gesteld.

ZACHTE BERK (*Betula pubescens Ehrh.*).

Met uitzondering van het oosten des lands, waar de zaaddracht minder gunstig is dan die van den ruwen berk, komt de vermoedelijke oogst overeen met dien van laatstgenoemde soort.

ZWARTE ELS (*Alnus vulgaris Hill.*).

De zaadoogst van de elzensoorten is eenigszins rijker dan van de berken. In het zuiden des lands, vanwaar de meeste gegevens zijn ingekomen, geven de berichtgevers voor den zwarten els een goeden oogst van goede hoedanigheid.

WITTE ELS (*Alnus incana Mönch.*).

De verwachtingen voor deze houtsoort wijken voor het zuiden des lands weinig af van die voor den zwarten els; de berichten uit de overige deelen van het land zijn wat minder gunstig.

Over het geheel genomen, kan bij deze soort van een vrij goeden oogst oogst met zaad van goede hoedanigheid gewag worden gemaakt.

ALGEMEENE OPMERKINGEN.

Het seizoen 1937-'38 kan voor alle houtsoorten worden gekenschetst als een weinig gunstig zaadjaar. Zonder uitzondering blijven in het geheele land de gemiddelden beneden de verwachtingen van het vorige

jaar. Het is niet gemakkelijk een verklaring daarvoor te geven. Hoewel de weersgesteldheid in 1937 in velerlei opzicht afweek van die in voorgaande jaren, kan toch het weinig gunstige zaadjaar niet zonder meer aan het weder worden toegeschreven. De regen tijdens den bloei o.a. van eik en beuk, alsmede het plaatselijk optreden van nachtvorsten tijdens of kort na den bloei der dennen, zal wel schade hebben aangericht. Het is niet bekend, in hoeverre de weersgesteldheid van den winter en de lente invloed kan oefenen.

Blijkens de gegevens van het K.N.M.I.¹⁾ was de temperatuur, over den geheelen winter gerekend, 0,09 hooger dan normaal. De eenige vorstperiode, t.w. van 25—31 Januari, was van korten duur en zonder lage minimum temperaturen. De neerslag kwam 90 mm boven de normale hoeveelheid, terwijl er een tekort aan zonneshijn was van 19 uur ten opzichte van normaal. Ook gedurende de lente was de temperatuur 0,02 boven normaal, de neerslag bedroeg 182 mm, d.i. 44 mm meer dan normaal, terwijl er — in vergelijking met normaal — een tekort aan zonneshijn was van 155 uur.

Het verdient nog opmerking, dat het algemeene voorbereidingsstadium tot den bloei — de maand April — werd gekenmerkt door een ongekend minimum aantal uren zonneshijn.

Utrecht, September 1937.

De Directeur van het Staatsboschbeheer,
VAN STEIJN.

¹⁾ Hemel en Dampkring 1937.

Dr. C. Braak. De winter van 1936—37 pag. 132—135.

idem De lente van 1937 pag. 251—253.